

עבדת נמלים

כתובת / אדיב גל

"מעוף כלולות"

עם בוא הסתיו ושינויי מג' האורי, מתחילה התעדירות בקן. שיאה של התעורורה זו מגיעה עם תום הגשימים הראשונים והפצעתן מחדש של קרני המשם החמיות. לנשמי הסתיו הראשוניים חשיבות רבה ביבוכו הקרקע. בגורן של נמלת הקציר השחורה, נפתחים מספר רב של פתחים ועליהם מתרכזות ללא הפוגה עשרות אסם לא מאות חיליות ופועלות, אשר מכוננות להקריב את חיין כדי לאפשר את הבשלה הראשוני של "טבוס גרבליות".

ושםםבב זה אטסן טל געגען גאנזלאוונן .
אאט אט עולימ ובעאמ ממעמיק הנקן המלכות
המגנופטה והזקרים המכונפים . ייחד הם פורשים
כנפאים ועפאים לשמיים . הזקרים מפרישים
ובושים מפתה , המכונה פרומון , המושך את
המלכות מכל הסביבה .

**בגורן של נמלת הקציר
השchorה, נפתחים
מספר רב של פתחים
עליהם מתרחצאות ללא
הფוגה עשרות אם לא
מאות חילוות ופועלות,
אשר מוכנות להקריב
את חיון כדי לאפשר
את השלב הראשון של
“מעוף הכלולות”**

ובנו מכיריהם את החיזו של הפתגס המפורנס שמיוחס לשלהמה המלך "לך אל הנמלה עצל וראה דרכיה וחכם". מעטים יודעים שלפעתם זה יש המשך: "לך אל הנמלה עצל, וראה דרכיה וחכם, אשר אין לה קצין, שוטר ומושל, תכין בקץ' לחמה אגרה בקציר מאכללה" (משלי ו', 6-8). יש הטוענים שמשפט זה מיחסים המכונה נמלת הקציז. ואכן, מרשימות הן למדוי השيءות הארוכות של הפעולות השינויות למן נמלת הקציז השחורה, הנראות בקייז. שיריות אלה אחרויות להבאת זעמים לאחסון בקן, המגיע לעומק של שלושה מטרים ויתור בתוככי האדמה. אולם המרשימה בהתנהגות נמלת הקציז מתרחשת דווקא בעונת הסתיו.

אפשר לראותם בימי הסתיו. ישנו מינים שאינם מסתפקים בעומק כלולות יחיד בשנה. אצל מינים אלה, דוגמת הבנאיית הישראלית, כתפיית צידונית ואורגת האשלים, אפשר לראות פעמים בשנה מעופר כלולות, בעונת הסתיו ובוונת האביב.

אומנים ברוב מיינ הנמלים בארץ אפשר לצפות בעומק הזרזוגות המתרחש לעיני כל, אבל יש מינים שהזרזוגות נעשית בסתר. לדוגמה, מלכט הכנין הצהוב, הגדולה מבין מלכות הנמלים בעולם המגעה לאורך של כחמשה ס"מ – אצלה "האהבה היא עיוררת". היא חסורה עיניים וכנפיים, لكن על הזרכים המכונפים להשקי מזמנם ומרצם ולהגיע לתוכן קינה הממוקם בתוך האדמה. כדי להקל על ניסויינוינו להגיע למולכה, גושרוות כנפי הזכר במלח ימי הקיש החמים, וכך הוא יכול לנוט בקהלות יתרה בעומק הקרקע, עד הגיעתו למקום משכנתה וליעדו בחיים – להזדווג עימה. ♦

דור המשך

המלךות המעוטות שנוצרו מתחילה לחפש אתר בקרקע לחפור בו את קינן. אולם גם כאן חיהין אינים פשוטים. מציאת האתר הסמן, لكن קיים יגורום לטוריפתן על ידי הפועלות. מציאת האתר עם קרקע קשה ולא מספיק רכה יגרום לתמוטה עקב קשיי התהיישבות, ובנוסף, תמיד קיימת הסכנה של מוות עקב טביעה בתחום השלוליות שטרום יבשו. רק אלה החזקות, המצוילות ובונות המול, אשר התגברו על כל הקשיים גיינו לנחליה: הן יצליחו לבנות את הקן ולגדל את דור המשך, אשר ממנו בסתיו הבא יתעופפו מלכות צעירות מכונפות זורדים מכונפים "למעוף כלולות" הבא.

בדומה לנמלת הקצר השחורה, גם את מעופי הכלולות של נוטת הנגב, נמלת קצר דוגנית, נמלת קצר מהוספסת ונמלת קצר מצרית, כל מاقل למגן ורב טורפים כדוגמת ציפורים ועכביים.

במקרים ובים אפשר לצפות בהילולת ההזדווגות על הקרקע או על צמרות העצים, כשהמספר רב של זכרים נאחים בנקבה אחת ומנסים להזדווג עימה. גם הנקבה מצידה אינה מתבטלת ומנסה לאטור מספר רב של זכרים אשר יملאו את גופה בתאי זרע, שיספיקו לשנים ורבות.

לחנהוגות זו של הזרזוגות עם מספר רב של זכרים, יש חשיבות אבולוציונית רבה. ראשית, התנהוגות זו מאפשרת את בחירתו של הזכר המוצלח ביותר, ושנית, על דיין, מאפשרת השינוי הגנטי אצל צאצאיה של המלכה. את השינויים רבים, "מבצעים מיוניים" אלה מסתירים אצל חלקים מסוימים, המכונה בקרוב החוקרים بلا כמעט הומו: "מוות עם חייך על הפנים", כשהוגשם של האוהבים משמש בדרך כלל מאכל למגן ורב טורפים כדוגמת ציפורים ועכביים.